

Geachte mevrouw / meneer,

Uw arts heeft met u besproken dat u in aanmerking komt voor In Vitro Fertilisatie (IVF) of Intra Cytoplasmatische Sperma Injectie (ICSI). U heeft inmiddels de IVF-voorlichtingsmiddag bijgewoond en u heeft de IVF-voorlichtingsbrochure gekregen.

Met behulp van deze brief willen wij uw medewerking vragen voor deelname aan wetenschappelijk onderzoek aan resteicellen, restzaadcellen en/of restembryo's.

De IVF/ICSI behandeling

Bij een IVF of ICSI behandeling worden de eierstokken gestimuleerd met behulp van hormonen met als doel meerdere eiblaasjes tegelijkertijd te laten rijpen. De groei van deze eiblaasjes wordt gecontroleerd met behulp van echoscopie en de bepaling van het hormoon oestradiol in het bloed. Zodra de eiblaasjes voldoende gerijpt zijn, wordt de vloeistof uit de eiblaasjes opgezogen door middel van een punctie. In het laboratorium worden vervolgens de aanwezige eicellen uit deze vloeistof geïsoleerd. De verkregen eicellen worden daarna samen gebracht met meerdere zaadcellen (IVF) of geïnjecteerd met een enkele zaadcel (ICSI). De volgende dag wordt er gekeken of de eicellen bevrucht zijn. Drie dagen na de punctie worden er één of meerdere embryo's geplaatst in de baarmoeder. Tenslotte worden één dag later eventuele overgebleven embryo's van goede kwaliteit ingevroren. Bij vrijwel alle IVF of ICSI behandelingen ontstaan zogenoemde resteicellen, restzaadcellen en/of restembryo's.

Resteicellen

Er zijn twee typen resteicellen: onrijpe eicellen en onbevruchte eicellen.

Onrijpe eicellen kunnen alleen worden gezien bij een ICSI behandeling omdat tijdens de ICSI procedure alle omliggende cellen om de eicel verwijderd worden. Bij IVF is niet te zien of een eicel rijp of onrijp is. Ongeveer 1 op de 10 eicellen bij ICSI is onrijp. Onrijpe eicellen kunnen niet gebruikt worden voor ICSI en worden normaal gesproken vernietigd.

Onbevruchte eicellen ontstaan bij zowel IVF als ICSI behandelingen. Bij IVF blijven gemiddeld 4 op de 10 eicellen onbevrucht en bij ICSI blijven gemiddeld 2 op de 10 eicellen onbevrucht. Onbevruchte eicellen worden normaal gesproken ook vernietigd.

Restzaadcellen

Bij een IVF behandeling wordt iedere eicel met 10.000-15.000 zaadcellen geïnsemineerd. Bij ICSI wordt iedere eicel met 1 zaadcel geïnjecteerd. Bij zowel IVF als ICSI blijven er vele zaadcellen over nadat de bevruchting is uitgevoerd. Deze zaadcellen worden normaal gesproken vernietigd.

Restembryo's

Er zijn twee typen restembryo's: foutief bevruchte embryo's en embryo's van onvoldoende kwaliteit om terug te plaatsen of in te vriezen. Ongeveer 4 op de 10 embryo's die ontstaan bij een IVF/ICSI behandeling zijn restembryo's.

Bij IVF/ICSI kan het voorkomen dat er foutieve bevruchting van eicellen optreedt. Hiervan is bijvoorbeeld sprake wanneer de eicel door twee zaadcellen i.p.v. één zaadcel bevrucht wordt. Hierdoor is het embryo niet geschikt om terug te plaatsen in de baarmoeder en wordt het normaal gesproken vernietigd.

Niet alle embryo's die bij een IVF/ICSI behandeling ontstaan ontwikkelen zich goed. Sommige embryo's ontwikkelen zich traag of onregelmatig waardoor ze van onvoldoende kwaliteit zijn om terug te plaatsen of in te vriezen. Deze embryo's worden normaal gesproken ook vernietigd.

Wetenschappelijk Onderzoek

Het Centrum voor Voortplantingsgeneeskunde (CVV) van het AMC verricht al jaren wetenschappelijk onderzoek naar onvruchtbaarheid met als doel de kans op zwangerschap voor patiënten met vruchtbaarheidsproblemen te verhogen. Dit onderzoek is gebundeld in drie onderzoekslijnen: eicelkwaliteit, zaadcelkwaliteit en embryokwaliteit.

In de onderzoekslijn eicelkwaliteit wordt onderzocht wat kwalitatief goede eicellen zijn en welke factoren hierop van invloed zijn. Zo wordt er bijvoorbeeld gekeken naar het effect van toenemende leeftijd op de eiwitten en de genetische samenstelling van eicellen.

In de onderzoekslijn zaadcelkwaliteit wordt gekeken naar de verschillen tussen goed en slecht zaad. Het doel is om de oorzaak van mannelijke onvruchtbaarheid te achterhalen.

Het doel van de onderzoekslijn embryokwaliteit is om te bepalen wat een kwalitatief goed embryo is zodat de beste embryo's geselecteerd kunnen worden voor terugplaatsing. Er wordt o.a. gekeken naar de genetische samenstelling van cellen in restembryo's en naar welke factoren deze samenstelling positief of negatief beïnvloeden.

In het Centrum voor Voortplantingsgeneeskunde is een brochure aanwezig waarin al het onderzoek dat wij uitvoeren in het kader van bovengenoemde onderzoekslijnen beschreven staat. Deze brochure kunt u te allen tijde aan één van onze medewerkers vragen en inzien. U kunt ook een exemplaar krijgen om mee naar huis te nemen. De brochure is ook terug te vinden op onze website: www.amc.nl/cvv. Het kan zijn dat u meerdere IVF/ICSI behandelingen bij ons ondergaat en dat er in die tijd nieuwe onderzoeken gestart worden. Voor het actuele overzicht van alle lopende onderzoeken kunt u terecht op onze website.

Voor al het onderzoek aan eicelkwaliteit, zaadcelkwaliteit en embryokwaliteit zijn resteicellen, restzaadcellen en restembryo's nodig. Wij willen u dan ook hierbij vragen om eventuele resteicellen, restzaadcellen en restembryo's die ontstaan tijdens uw IVF of ICSI behandeling ter beschikking te stellen voor ons wetenschappelijk onderzoek.

Centrale Commissie Mensgebonden Onderzoek (CCMO)

In Nederland is strikte controle op onderzoek met embryo's. Dit soort onderzoek wordt beoordeeld door een speciale ethische commissie: de Centrale Commissie Mensgebonden Onderzoek (CCMO). Al het wetenschappelijk onderzoek dat wij uitvoeren met restembryo's is voorgelegd aan de CCMO. Wij zullen uw eventueel gedoneerde restembryo's alleen gebruiken indien de CCMO daarvoor haar toestemming geeft.

Wat merkt u van het onderzoek?

Omdat alle handelingen voor dit onderzoek in het laboratorium plaats zullen vinden, merkt u zelf niets van dit onderzoek. Het heeft verder geen enkele invloed op uw IVF/ICSI behandeling of op de uitkomsten daarvan. Voor het onderzoek worden namelijk alleen eicellen, zaadcellen en/of embryo's gebruikt die normaal gesproken direct vernietigd zouden worden (zogenaamde restecellen, restzaadcellen of restembryo's). Restecellen, restzaadcellen en restembryo's zullen niet langer dan 14 dagen na de punctie in kweek worden gehouden. Het is belangrijk om te benadrukken dat het in Nederland verboden is om dit materiaal te gebruiken om nieuwe embryo's te creëren; dit zullen wij uiteraard niet doen. Direct na het onderzoek zullen de restecellen, restzaadcellen en restembryo's alsnog vernietigd worden.

Toestemming

Natuurlijk mag dit onderzoek alleen uitgevoerd worden als u hiervoor toestemming gegeven heeft. Restecellen, restzaadcellen en restembryo's komen slechts bij een deel van de IVF/ICSI behandelingen voor en wij weten dus niet of er ook bij uw behandeling één of meerdere restecellen, restzaadcellen en/of restembryo's zullen zijn. Toch vragen wij u nu al om toestemming voor dit onderzoek voor het geval er wel één of meerdere restecellen, restzaadcellen of restembryo's zullen ontstaan bij uw IVF/ICSI behandeling.

Deelname gebeurt op vrijwillige basis en het staat u dus vrij om niet mee te doen. Dit zal geen gevolgen hebben voor uw verdere behandeling. U kunt te allen tijde op uw beslissing terugkomen en dit aan ons kenbaar maken. Alle gegevens uit het onderzoek worden gecodeerd opgeslagen en zijn daardoor niet direct naar u te herleiden. Als u toestemming geeft voor dit onderzoek, verzoeken wij u bijgaand formulier te ondertekenen.

Als u nog vragen heeft, dan kunt u hiervoor terecht bij uw behandelend arts. Wilt u zich wenden tot een niet bij het onderzoek betrokken arts voor advies in verband met het geven van toestemming voor dit onderzoek, dan kunt u contact opnemen met prof.dr. J.A.M. van der Post (tel: 020-5664454).

Met vriendelijke groet,

prof. dr. F. van der Veen,
hoofd CVV

prof. dr. S. Repping,
hoofd Fertiliteitslaboratorium

**Informed consent formulier (toestemmingsformulier) wetenschappelijk onderzoek
reesticellen, restzaadcellen en restembryo's**

Ondergetekenden verklaren dat zij, na kennis genomen te hebben van het onderzoek naar reesticellen, restzaadcellen en restembryo's, toestemming geven voor toegestaan wetenschappelijk onderzoek met reesticellen, restzaadcellen en/of restembryo's die mogelijkterwijs bij hun IVF/ICSI behandeling(en) ontstaan. De reesticellen, restzaadcellen en restembryo's worden alleen gebruikt voor wetenschappelijk onderzoek binnen de onderzoekslijnen eicelkwaliteit, zaadcelkwaliteit en embryokwaliteit.

Zij verklaren te weten dat het hun te allen tijde vrij staat om de gegeven toestemming in te trekken. Het intrekken van de toestemming voor het onderzoek zal nimmer consequenties hebben voor de verdere behandeling.

Naam man:

Geboorte datum:

Handtekening man:

Naam vrouw:
(meisjesnaam)

Geboorte datum:

Handtekening vrouw:

Plaats:

Datum:

Naam arts: